

— دوره ششم تقنینیه —

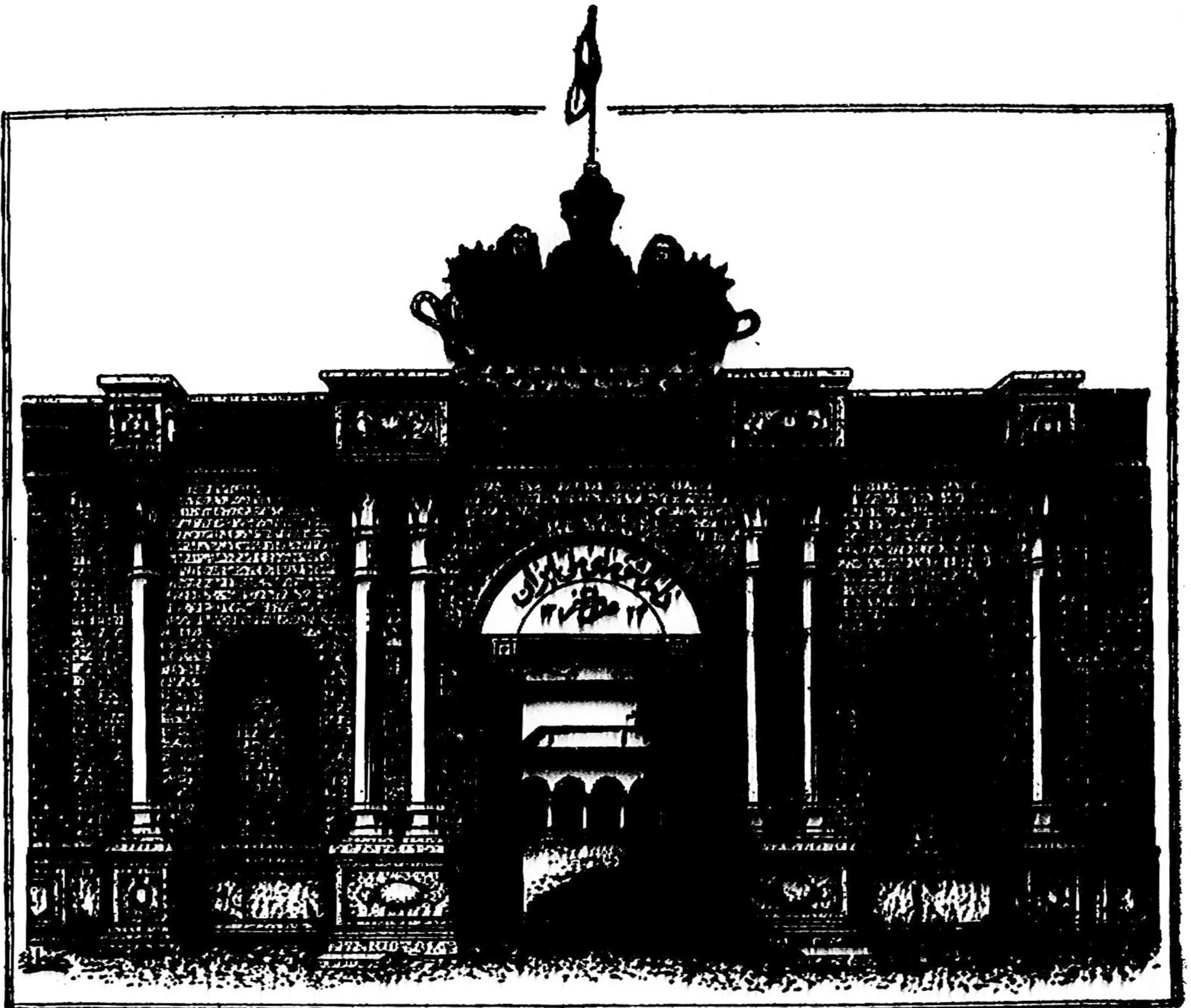
<p>جلسه ۲۶۷</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره ۲۳۲</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه سه شنبه ۲ امرداد ماه ۱۳۰۷ مطابق ۶ صفر ۱۳۴۷</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در بک شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس</p>	<p>قیمه اشتراك داخله ايران سالبانه ده نومان خارجه « دوازده نومان قیمه تك شماره بك قران</p>

فهرست مندرجات

شماره	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	تقدیم لایحه بقید دو فوریت از طرف آقای وزیر داخله در خصوص اعتبار دو بیست هزار تومان جهت تأمین ارزاق اهالی جنوب و تصویب آن	۴۸۶۵	۴۸۷۸
۲	مذاکرات نسبت بخر کھیسبون محاسبات در خصوص تفریغ بودجه ۱۳۰۵ مجلس و تصویب آن -	۴۸۷۸	۴۸۸۱
۳	قانون اجازه پرداخت دو بیست هزار تومان جهت تأمین ارزاق اهالی جنوب	۴۸۸۱	
۴	قانون تفریغ بودجه یکساله ۱۳۰۵ مجلس شورای ملی	۴۸۸۲	

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس سه شنبه ۲ مرداد ماه ۱۳۰۷ مطابق ۶ صفر ۱۳۴۷

جلسه ۲۶۷

غائبین با اجازه جلسه قبل
آقایان : دکتر طاهری - ضیاء - میر ممتاز - نجوی
اسعد - مقدم - آقا میرزا هاشم آشتیانی - نقه الاسلامی
لیقوانی -

(مجلس سه ساعت قبل از ظهر
بریاست آقای پیرنیا تشکیل گردید
(و صورت جلسه قبل را آقای دولت شاهی
قرائت نمودند)

غائبین بی اجازه جلسه قبل
 آقایان: اسدی - موقر - ذوالقدر - اعظمی -
 شریعت زاده - زارع - میرزا محمد تقی طباطبائی -
 قوام شیرازی - مهدوی - کللی - افسر - آقا زاده
 سبزواری - مسعود - حاج حسن آقا ملک - اسکندری
 محمد ولی میرزا - فرشی - میرزا حسن خانب و نوق
 حاج غلامحسین ملک - ابراهیمی -

در آمدگان با اجازه جلسه قبل
 آقایان: سهراب خان - امام جمعه شیراز - نوبخت
 فرمند - میرزا عبداللّه خان و نوق - بهار - خواجوی - افخمی
 در آمده بی اجازه جلسه قبل

آقای حاج شیخ بیات
 رئیس - صورت مجلس ابرادی ندارد ؟
 (گفته شد - خبر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد . آقای کازرونی
 کازرونی - بنده يك مختصر - والی از وزارت داخله
 داشتم راجع بخبریکه در خصوص ورود مرض بجزیره هنگام
 اگر چه بنده معلمن هستم که وزارت داخله و اداره صحیه
 اقدامات جدی کرده اند در این خصوص و از این حیث
 تردیدی ندارم لکن خواستم سؤال کنم چنانچه ممکن
 باشد شرح قبایمات خودشان را بگویند و بملاوه خبری
 که جدیداً بهشان رسیده است اطلاع بدهند که اسباب
 مزید اطمینان خاطر نمایندگان باشد

وزیر داخله - عرض کنم همانطور که آقای نماینده
 محترم اظهار کردند چند روز قبل يك چنین خبری رسید
 فوراً از طرف اداره صحیه اقدامات لازمه شد و اطباء
 متعدده باین فرستاده شد . برای اینکه در هنگام قرانطینه
 بر پا کنند و موجبات جلوگیری مرض را فراهم کنند
 چهار نفر عم طبیب چند روز قبل از طهران با طیاره
 فرستاده شد که قرانطینه تأسیس کنند و موجبات تلقیح
 و جلوگیری از سرایت مرض را فراهم نمایند چهار نفر
 دیگر طبیب هم از طهران با طیاره بنا است همین امروز
 حرکت کنند قریب صد هزار واکسن هم فرستاده شده

است و موجبات کار فراهم شده و اساساً هم بنده گمان
 میکنم مورد اهمیت و نگرانی نباشد البته جلوگیری و رفع
 خواهد شد

وزیر عدلیه - چند ماده از طرف وزارت عدلیه تنظیم
 شده است تقدیم میشود که بکمیسسیون عدلیه ارجاع
 شود .

وزیر داخله - آقایان نمایندگان محترم در نظر دارند
 که در دو جلسه قبل آقای روحی شرحی راجع بوخامت
 اوضاع ارزاق کرمان این جا اظهاراتی کردند بنده هم عرض
 آقایان رساندم که هیئت دولت خودش اهمیت این موضوع
 را در نظر گرفته است و عنقریب وسائل تأمین ارزاق
 کرمان و بعضی جاهای دیگر را که محل نگرانی است
 فراهم خواهد کرد . اخیراً این مذاکره در هیئت دولت
 شد و لایحه اعتباری بقید دوفوریت تقدیم میشود واستدعا
 می کنم آقایان توجه فرمایند که این اعتبار داده شود که
 خیلی ضرورت دارد .

(لایحه را تقدیم نمودند و بشرح ذیل قرائت شد)
 ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است معادل دو بیست
 هزار تومان از عایدات عمومی جاری ۱۳۰۷ برای خرید
 و حمل غله نقاطی که محصول امسال آنها دچار آفت شده
 است بعنوان مساعدت تخصیص داده و بجزایر اندازد و پس
 از ختم معاملات مربوطه و خرید و فروش اعتبار مزبور
 را منتهی تا رفع خرمن ۱۳۰۸ عیناً بجزایر مسترد دارند
 رئیس آقای کازرونی

کازرونی - بنده البته با هر نوع مساعدتی که باشخاصی
 که مصیبت خشکسالی بانها متوجه شده است بشود مخالفی
 ندارم خصوصاً در قسمت کرمان که اندازه طرف جنوب
 و مثل خودمان است و البته يك قسمت های دیگری است
 که آنها هم دچار فلاکت و بدبختی هستند که امیدوارم
 همانطور که برای آنها اقدام شده است برای آن نقاط
 هم يك اقدام عاجلی بشود ولی بنده خواستم از وزیر
 محترم داخله که نماینده دولتی است که این کار را در نظر
 گرفته است سؤال کنم که بچه ترتیب و بچه قسم اقدام

بجهت اعاده این وجه فرموده اند و راه عملیش چه چیز
 است ؟ بنده که هرچه فکر میکنم سرم نمیشود خوبست
 کیفیتش را بفرمائید که با اطمینان خاطر رأی بدهم
 بعدش هم تشکر فوق العاده تقدیم کنم

وزیر داخله - بنده گمان میکنم احتیاج نداشته باشد
 که بنده این جا توضیح بدهم البته دولت که يك چنین
 اعتباری خواسته است این را البته بمصرف حقیقی خودش
 خواهد رسانید با يك ترتیبات و نظامنامه هایی که
 کاملاً تأمین می کند نظریه نماینده محترم را
 که حیث و میل نشود بمصرف خودش برسد در استرداد
 آنهم ترتیبی داده خواهد شد که کاهلا استرداد شود و
 هیچ محل نگرانی نیست .

رئیس - دیگر مخالفی نیست ؟
 فیروز آبادی - بنده مخالفم .

رئیس - آقای روحی
 روحی - موافقم

رئیس - آقای ارباب کیخسرو
 ارباب کیخسرو - موافقم

رئیس - آقای حاج میرزا مرانضی
 حاج میرزا مرانضی - موافقم

رئیس - آقای عرافی
 عرافی - موافقم

رئیس - آقای شیروانی
 شیروانی - موافقم

رئیس - آقای کازرونی
 کازرونی - عرضی ندارم

رئیس - آقای فیروز آبادی
 فیروز آبادی - بنده اولاً با اصل لایحه که باید جلوگیری

از هر زحمتی که برای رعایا هست بشود موافقم و ابدأ نظر مخالفی
 ندارم و امیدوارم که در هیچیک از این امورات مخالف نباشم
 ولی چیزیکه هست این است که باید همانطور که بدو
 اعتبار داده میشود دو بیست هزار تومان که در آخر خرمن
 بگیریند امیدوارم قسمی نظارت بکنند و يك دخالتهای

دقیقانه بکنند که مثل ارزاق سابق طهران نشود و این
 بازده کرور يك مقدار کثیرش تلف نشود که بی جهت از این
 برود و هشتاد هزار تومان خرج وصالی گزنی نشود و حیث
 و میل بشود خواست يك نظر دقیقانه در این امر داشته
 باشند بملاوه تخصیص بکرمان تنها هم ندهند بلکه سایر
 صفحات را هم در نظر بگیرند هر جائی که اسباب زحمت
 برای مردم هست و با این دو بیست هزار تومان ممکن است
 آرا اصلاح کنند در نظرشان باشد و در صد اصلاح
 آن باشند .

رئیس - آقای روحی

روحی - عرض کنم که بنده اگر جای آقای فیروز آبادی
 بودم تشکر میکردم از هیئت دولتی که اینطور مراقب است
 که در يك قسمت از مملکت نگرانی هائی پیش نیاید و
 زود اقدام میکنند که بوسائل سریع جنس را رسانند
 همانطور که در طهران آقا نظرشان هست که پیرا سال اگر
 دولت مراقب نبود دو بیست هزار نفر از این مملکت از
 بین رفته بود . هشتاد هزار تومان هم در مقابل آن چندان
 اهمیتی ندارد ولی حالا گذشته است و امروز هم وزارت مالیه کمال
 رعایت و مراقبت را نسبت به تمام نقاط مملکت دارد
 ولی آنوقت زمان تصدی امر بکافی ها بود - و راجع
 بسایر نقاط هم که آقا فرمودند این اختصاص بکرمان ندارد
 شاید يك قسمت از جنوب و آذربایجان را هم شامل شود
 و اگر دولت کسر آورد باز ممکن است اعتبار از مجلس
 بخواهند و این اعتراض آقا هم کاملاً بی مورد است و همان
 طور که خودشان فرمودند البته مواظب خواهند بود که
 بزودی رفع این قسمت نگرانی بشود .

رئیس - رأی گرفته میشود فوریت این لایحه آقایانی
 که تصویب میکنند قیام فرمایند
 (اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد . در خود ماده واحده مخالفی
 هست ؟ آقای رفیع

حاج آقا رضا رفیع - موافقم
 رئیس - آقای ارباب کیخسرو

چون می بیند وضعیت آنجا بد است دوپست هزار تومان اعتبار از مجلس می خواهد که ارزاق آنجا را تأمین کند بنده عقیده دارم که تأمین دولت در عین حالی که این مساعدت را می کنند و خیلی بوقع است آن وضعیت را رفع کنند الان يك كاغذ هائي برای همه ماها نوشته اند که در جریان وزارت مالیه افتاده است که مهندس و متخصص و مفتش فرستند و عجزی کنند. و به بینند که اگر محصول دارند از شان بگیرند اگر ندارند دست از گریبان شان بردارند آن جائی که هیچ محصول ندارد عایدی ندارد. يك ویرانه است که خراج نباید بگیرند. فشار آورده اند و مطالبه مالیات از آنها میکنند. از آن طرف دوپست هزار تومان برای مساعدت با آنها اعتبار می خواهند بنده بعد پیشنهاد خواهم کرد بعد از کفایت مذاکرات که اولاً دولت در نظر بگیرد در نقاطی که از حیث خشکسالی از بین رفته اند و از حیث نبودن آذوقه کاملاً بر دولت مسلم شده است بیشتر در عسرت هستند آنها را مقدم بدانند و این وجه را به تناسب بین آنها تقسیم کنند و ثانیاً يك تبصره آقایان موافقت فرمایند که ما پیشنهاد کنیم که دولت در نقاطی که امسال محصولشان خشک شده و بکلی از بین رفته است مالیات مطالبه نکنند و مأمور فرستند اگر چنانچه محصول دارند که از شان مالیات بگیرند البته ما مخالف نیستیم دهی که عایدی دارد مالیات بدهد ولی از ده ویران که ستاند خراج؟ این را از قدیم گرفته اند جائی که ویرانه شده است و چیزی برایش باقی نمانده مالیات مطالبه کردنش معنی ندارد. آنها نمیتوانند زندگانی خودشان را ادامه بدهند چطور مالیات بدهند؟ با این پیشنهاد بنده آقایان موافقت فرمایند که دولت جاهائی را که خود اهالی اظهار نامه داده اند محصول و عایدی ندارند مالیات آنها را موقوف المطالبه بدارند چیزی هم نمیشود بقدر این دوپست هزار تومان هم نمیشود. نما بنده فرستید اگر چنانچه چیزی دارند که بگیرند اگر ندارند که بگیرند این کار را اگر برای مردم بکنند مفید تر است

رئیس - آقای حاج آقا رضا رفیع .
رفیع - در مجلس شورای ملی بالاخره معمول شده است که هر وقت يك لایحه راجع بيك محلي بمجلس میآید سایر نقاط هم که درد هائی دارند می آوریم و منضم میخوایم بکنیم باین لایحه. خود آقای شیروانی در مجلس مکرر اظهار کردند که يك کار خوبی را برای يك جائی که می خواهند بکنند ما نباید مانع باشیم باید بگذاریم آن کار خوب را دولت بکند آنوقت برای جاهای دیگر هم بعد پیشنهاد بدهیم رای بدهیم نقاضا کنیم که دولت بکند و اگر احتیاجی دارند رفع کند و يك رفاهیتی برای آنها پیش بیآورد ولی بالاخره فعلاً خوب است این لایحه را که برای قیمت جنس کرمان و رفاهیت و آسایش اهالی آنجا هست تصویب فرمایند نظریات دیگر را بعد پیشنهاد فرمایند و این تذکرات هم البته مفید و يك تذکرات بوقعی است برای دولت که بایستی مأمورین معین کنند که بروند و بینند اگر چنانچه حقیقه آتی رسیده است بيك فکری بکنند ولی این عملی نیست که می فرمائید پیشنهاد کنیم مالیات را نگیرند و موقوف شود ما مردمی هستیم که آقای خواهیم بدینا ثابت کنیم که می توانیم مالیه خودمان را بدست خودمان اداره کنیم و متخصص هم لازم نداریم مجلس باید برای اجرای این فکر کمک کند دولت هم کمک بکنند ملت هم کمک بکنند که بالاخره ثابت کنیم که خودمان لایق برای اداره کردن مالیه مان هستیم از يك طرف هم دولت بایستی در نظر بگیرد مساعدت بکند همانطور بکه فرمودید تقاطع محصول ندارد از شان مالیات مطالبه بکنند ولی وقتی که دارا شدند پس بدهند و الا زمین خالی خواهد ماند الان صرف بيك پیشنهاد و بدون مطالعه تصدیق فرمائید عملی نیست ولی البته این تذکرات آقایان مفید است - و گمان میکنم همان طور که از کرمان شکایت کرده اند و عریضه عرض کرده اند که از وکلای نمایندگان نقاضا کرده اند که بيك فکری برای آنها بکنند آقایان هم هر گرفتاری دارند بدوالت تذکر بدهند البته راجع

بآنها می که کشت نکرده اند همین اقدامات خواهد شد ولی البته با مطالعه و تأمل و فوری بصرف بيك پیشنهاد نمی شود.

رئیس - آقای باستانی

باستانی - بنده می خواهم بيك عرضی در این موقع بکنم بقسمت ارزاق اگر چه آقای وزیر مالیه تشریف ندارند ولی آقایان وزیر عدلیه و وزیر داخله ممکن است اگر اطلاعی دارند بفرمایند. اینجا دوپست هزار تومان اعتبار خواسته اند برای قیمت جنس کرمان. بنده عرض میکنم که خوب اداره طهران که هر روز دارد خرج می کند بچه اعتباری خرج میکند؟ از کجا داده میشود؟ دو سال در بودجه مملکتی هیچ اعتباری برای اداره ارزاق در مجلس تصویب نشده است پس این اداره بچه اعتباری خرج میکند؟ خوب پس چه تفاوتی اینجا هست بین اداره ارزاق طهران و کرمان؟ ممکن است برای آنجا هم بيك اعتباری را در نظر بگیرند بعد مسترد بدارند. بنده خواستم این را تذکر بدهم و ملتفت بشوم که سرمایه اداره ارزاق طهران آیا همان سرمایه ایست که در بودجه ۱۳۰۴ تصویب شده است یا خیر در پارسال و امسال هم از خزانه دولت مساعدت گرفته است؟ یا نگرفته است؟ در هر صورت باید وضعیت ارزاق طهران با آن اعتبارات زیادی که داشته و دارد و هنوز محاسباتش روشن نشده است معین بشود که بفهمیم چه خبر است؟

وزیر داخله - این سؤالی که آقای فرمودند مربوط است بوزارت مالیه و در بيك موقع بکه آقای وزیر مالیه تشریف آوردند این سؤال را بفرمایند البته ایشان توضیحات لازمه را در این باب خواهند داد ولی این اعتباری که ما خواسته ایم برای احتیاج بيك نقاطی است که بيك مساعدت فرق العاده لازم است نسبت بانها بشود و ما چاره نداریم جز اینکه اینکار را بکنیم و تأمین آسایش عمومی را بکنیم ولی این قسمت ابتدا مربوط باداره ارزاق طهران نبوده است

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

کازرونی - خبر کافی نیست. بنده مخالفم

رئیس - بفرمائید

کازرونی - چنانچه عرض کردم بنده با اصل این لایحه موافقم. آقایان بکه پیشنهاد کفایت مذاکرات را میکنند خوب است مطمئن باشند که بالاخره رای داده خواهد شد. خود بنده هم شاید رای بدم. بنابراین خوب نیست که عجله کنند و خوبست بگذارند يك حرفهای زدن گفته شود بنده عقیده ام این است حالا که يك موقع خوبی است در این موضوع بیشتر حرف زده شود که بلکه بکفایت این تذکرات برای آتیه مفید باشد و زمینیه بشود برای آینده. این است که بنده با کفایت مذاکرات مخالفم و یقین دارم که آقایان هم باینده موافقت میکنند که تذکرات خودمان را بدهیم.

رئیس - آقای عراقی

عراقی - بنده خیلی خوشوقتم از اینکه آقای کازرونی اظهار فرمودند که با این لایحه کاملاً موافق هستند و در صورتیکه ملاحظه هم میفرمایند که دولت يك احتیاج زیادی باین قضیه داشت که بفوریت این لایحه را پیشنهاد کرده است و باین مناسبت هم بود که آقایان فرمودند مذاکرات کافی است و دلیل بر صحت عرض بنده که آقایان با کفایت مذاکرات موافقت این است که حالا بعد از نشستن بنده رأی هم میدهند به خانه دادن مذاکرات و خود جنابعالی هم موافقت خواهید فرمود و تصدیق هم میفرمائید که این لایحه لازم است

رئیس - آقایانی که مذاکرات را کافی می دانند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. تبصره پیشنهادی آقای دادگر (بشرح ذیل خوانده شد)

تبصره - تصویب این اعتبار و مداخله دولت در انتظام ارزاق مانع از حمل و نقل جنس تجارتنی به نقاط مذکور نخواهد بود.

رئیس - آقای دادگر

دادگر - عرض کنم که بنده امروز که آمدم این قضیه مهم بود و غیر مترقب بود که دولت دویت هزار تومان اعتبار برای ارزاق نقاطی که در لایحه ذکر شده است بخواهد البته يك فکر خوبی است و باید هر جا که در تنگی می افتد دولت تقویت کند و مساعدت کند تا ارزاق آنجا تهیه بشود ولی اتفاقاً در جیب بنده يك سابقه موجود بود و آن بنده را متذکر کرد به يك چیزی که این تبصره از آن تولید شد و آن این است که یکی از دوستان بنده حاج ملک النجار آملی که يك آدم محترمی است و سالی چندین صد خروار برنج از عایدات خودش به طهران رزق میدهد این شخص برای همیشه خودش از طریقیت بنده که نمیدانم چطور شد که خواست بنده از وزیر مالیه خواهش کنم که گندمی از عراق خریده بیاورد و در خانه اش مصرف کند چون خیلی کثیرالاعماله است دویت نفر صد و پنجاه نفر نانخور دارد و پنجاه خروار آرد از عراق خواسته است بنده این تقاضا را به آقای وزیر مالیه دادم آقای وزیر مالیه اظهار تمایل هم به انجام آن کردند و این در خواست جواز را به اداره ارزاق فرستادیم امروز صبح که بنده به مجلس می آمدم کاغذ رئیس ارزاق را آقای حاج ملک که در پیش بنده يك شخص محترمی است برای آگاه می بنده فرستاده بود که جواب به او میدهند: مطابق حکم عمومی ورود جنس از ولایات ممنوع شده است و بنا بر این با کمال علاقمندی که بشخص حضرات عالی دارم از قبول این تقاضا معذور است. و این همان مسئله است که غالباً این فکر را به بنده داده است و در کمپسون هم به شهادت رفقا غالباً گفته ام که مداخله در ارزاق یعنی مداخله حکومت و دولت در امور تجارتنی غالباً نتایج مستحسنة نمی بخشد و اگر بگذارند که مردم روی این موازین تجارتنی عمل کنند بهتر اداره میشود. ولی این که دولت از دست نجات کار را میگیرد بالاخره رقابت نمیشود و وضعیت جنس بکنواخت میشود. مثلاً بنده عقیده دارم که اگر امسال بخصوص در طهران ارزاق آزاد بود نان از این قیمت ارزان تر بود نظر بنده

روی فوائد عمومی است و بعلاوه اگر برای مردم آسان بود که از خارج جنس بیاورند کمک بهمان فکر دولت بود که تسهیل ارزاق را در نظر دارد، عرض کردم در نتیجه این مسأله نیم رسمی از طرف رئیس ارزاق معلوم شد که ورود جنس ممنوع است. یکی از نمایندگان که اگر اجازه بدهند اسمش را عرض میکنم و اگر اجازه ندهند عرض میکنم من فرمودند دلیل اینکار چیست فرمودند که دولت بیست و دو تومن میخرد و بیست و چهار تومن و ششقران بخپاز میفروشد این جلوگیری برای این است که این تفاوت در خطر نیفتد. بنده این امر به نظر هم غربی می آید و گمان میکنم این فکر نماینده محترم قریب به یقین نباشد

مرتضی قلیخان بیات - خبر همینطور است

دادگر - برای اینکه بنده گمان میکنم که دولت نظارش این باشد و طوری اقدام کند که منظم تر و آسان تر باشد آقایان اطلاع دارند که مبادله با پول نقد در این مملکت کار مشکلی شده است. مثلاً بنده اگر در طهران بخوام زندگی کنم باید اگر گندم دارم به برنج مازندران معاوضه کنم ولی با این ترتیب حالا بنده را ملتزم کرده اند که در عراق بنده گندم را بفروشم در صورتیکه آنجا کسی نمیخرد من باید جنس خود را به يك نقطه ببرم که برای فروش آن بازار پیدا کنم و اگر دور بنده حصار کشیدید بنده گندم خودم را نمیتوانم بفروشم و سایر احتیاجاتم را رفع کنم این عرایض بنده برای پیدا کردن يك فرصتی و دادن يك تذکرانی بود که این مطالب را عرض کنم و میخواهم نظر آقای وزیر داخله و آقای وزیر عدلیه را جلب کنم به این قسمت حالا که آقای وزیر مالیه تشریف ندارند ولی بنده حاضر هستم که مدلل بدارم که این کار دولت فکر خوبی نیست و باید همه قسم تسهیلات در ارزاق عمومی بکنند و این ممنوع کردن برای فروشنده ها اشکال تولید خواهد کرد. يك اشخاصی هستند که گندمی دارند و در محل خودشان

نمیتوانند بفروشند. قاعده بر این جاری بود که میبزدند این طرف و آن طرف میفروختند ولی این راه از دست آنها رفته است و مقصود از این پیشنهاد جلب توجه دقیق آقای وزیر عدلیه و آقای وزیر داخله به این قضیه بود و رفع این مانع و تسهیل ارزاق و تبصره را پس می گیرم.

رئیس - پیشنهاد آقای فیروز آیدی

(بشرح ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که در این لایحه نوشته شود که تعمیم داده شود این مبلغ تمام نقاط جنوب و غرب که زراعت امسال آنها خوب نبوده.

اعضای از نمایندگان - غرب زراعتش خوب بوده و محتاج نیست.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - در اینجا نوشته ام و پیشنهاد کردم که تخصیص داده شود این مبلغ بنقاط جنوب و غرب که زراعت آنها خوب نبوده است اگر خوب شده است که آنها را در نظر نداشته ام که همه می کنید و میگوئید غرب محتاج نیست بسیار خوب اگر محتاج نیست نکنند. بنده مقصودم این است که بيك نقطه و دو نقطه اختصاص داده نشود بنام نقاط تعمیم بدهند اگر هم کسری داشته باشد و سربیه بیایند و تیار بگیرند. عرض دیگر بنده همان مذاکرانی بود که آقای عدل الملک کردند و بنده هم همین عقیده را داشتم رفتم انبار توضیح خواستم که چرا جاوگیری میبندید باید هر کسی آزاد باشد که جنس خودش را بهر جای که میخواهد حمل کند. جوانی که به بنده در این موضوع دادند این بود که الان صد و سی هزار خروار یا چیزی بالاتر در انبار گندم موجود داریم و در بسیاری از نقاط خارج زراعتشان خوب نشده است اگر ما اجازه بدهیم که این جنس وارد طهران بشود به آن نقاط نخواهد رفت پس باید از حمل بطهران جلوگیری بشود چون طهران محتاج نیست بلکه سایر نقاط بروند. این يك نظر نظر دیگر ایشان این بود که با وجود غله اطراف طهران

و با وجود این گندی که در ابرار موجود است اگر ما بخواهیم از خارج جنس وارد طهران شود قهراً جنس موجودی ما فاسد میشود و به این ملاحظه ما قید کرده ایم. این جوابی است که به بنده دادند.

وزیر عدلیه - متأسفانه مدافعه که بنده باید بکنم از در نقطه نظر خیلی سست خواهد بود یکی اینکه شرافت این را داشته‌ام و چون در دو طرفم آقایان نمایندگان بودند و بنده با آنها صحبت میکردم متوجه این نبودم که ناطقین چه میفرمایند و یکی اینکه در کارهای دولتی هر گس از امور مخصوصه خودش بیشتر اطلاع دارد ولو اینکه همه ما با هم کار میکنیم ولی توضیحات راجع به جزئیات قضایا را هر روزی نسبت به کار خودش بهتر میتواند بدهد. همانطوری که شاید آقای وزیر مالیه در جزئیات کار عدلیه نتوانند توضیح بدهند بنده هم راجع به کارهای کوچکی که در مالیه هست نمیتوانم توضیح بدهم ولی مع هذا این جا اطلاعاتی را که دارم عرض می‌کنم. این جا در مطلب گفته شد که حسن اتفاق آقای فیروز آبادی مطلب آقای دادگر را تذکر دادند که بنده درست توجه کردم و کان می‌کنم آقای فیروز آبادی جواب ایشان را دادند. آقایان میدانند که قرار مسئله ارزاق از سال‌های سال ر این بوده است که هر چند سال يك مرتبه به يك زحمانی دچار میشده است و مردم هم به زحمت می‌افتادند دولت برای جلوگیری از اسراف و تبذیر اداره ارزاق را کرد و يك اصل کلی را در نظر گرفت که دو سال بدو سال خوب نرخ را در روی یکمیزان مساوی و معینی نگاه دارد این رویه اصلی است که دولت در این چند ساله تعقیب کرده است، حالا در این بین يك وقت ملتفت شدند که مخارج اینکار خیلی زیاد شده است آقای آقا سید بقوب خیلی بهتر از بنده اطلاع دارند که یازده کرور خرج ارزاق بوده است بعد آمدند در کمیسیون بودجه قرار داد گذاشتند که شما بایستی این یازده کروری را که از خزانه دولت قرض کرده اید پس بدهید، حالا این مبلغ خرج چه شده است و اداره ارزاق آرا چه کرده

است؟ انومیل خریده است با طور دیگر شده است کاری ندارم گفته شد که تمام این چیزها که خریده شده با هر چه که شده است باید این مبلغ را برگردانند و به این مناسبت کار را روی ترتیبی شروع کردند که این یازده کرور را به خزانه دولت برگردانند و اینطور در نظر گرفتند که از ورود جنس بطهران چون لازم نیست جلوگیری شود زیرا این جنس را که دولت دارد با این است که مالیات خودش را گرفته است و با اینکه يك مقدار هم جنس خریده است و برای روز مبادا ذخیره کرده است. حالا این جنس را باید بگذارند بپوسد؟ و علاوه يك نقاط دیگر ملاحظه که محتاج هستند در زحمت باشند البته باید دولت از حمل این گندم به طهران جلوگیری کند که فروشندگان این گندم مجبور باشند و در جاهائی که مردم در محلی هستند ببرند بفروشند. و آقایان اگر سال قبل را در نظر بیاورند میدانند که چه قدر در طهران جنس کم بود و اگر دولت کمک نمیکرد گندم قیمت گزافی پیدا میکرد اما راجع به این دو بیست هزار تومان جزئیات این را البته ممکن است آقایان سر فرصت با آقای وزیر مالیه مذاکره کنند و اگر اعتراضاتی به جزئیات دارند به ایشان تذکر بدهند چون بنده راجع به این قسمت اطلاعات زیادی ندارم و نمیتوانم چیزی بیشتر عرض کنم و راجع به اینکه آقای فیروز آبادی پیشنهاد کردند این مبلغ را تعمیم بدهند امروز صبح که بنده آمدم یکی از آقایان نمایندگان جنوب به بنده فرمودند که شما موافقت بفرمائید که اول این موضوع مطرح شود حق فرصت لایحه دادن هم به بنده ندادند و گفتند وضعیت جنوب آنقدر بد است که این معطلی کم اسباب تعویق کار میشود، از قراری که بنده اطلاع دارم و آقایان هم این جا فرمودند از اصفهان تا شیراز و همینطور تا کرمان فوق العاده وضعیت ارزاق آنها بد است و برای این امر لازم است که مساعدتی از طرف دولت بشود دولت آمده است نوشته است و فکر کرده است که چه کار کنیم بالاخره این تصمیم را گرفتند که دولت هزار تومان

اعتبار بخواهد و گندم بخرند و مردم بدهند که از کرسنگی نهند و يك قیمت فوق العاده تهیه نان بکنند حالا آقا میگویند که بیا بایم این مبلغ را تعمیم بدهیم مذهب میشود که در هیچ جا مردم از سختی خلاص نمیشوند پس بنده کان میکنم که آقا هم موافقت بفرمایند که این مبلغ برای همین نقاطی که حاصلشان بد شده است تخصیص داده شود و بعد هم البته اگر يك اصلاحاتی آقایان در اساس تشکیلات ارزاق در نظر دارند آقای وزیر مالیه تشریف می‌آورند و با ایشان مذاکره میکنند و اصلاح میکنند.

رئیس - رای گرفته میشود به پیشنهاد آقای فیروز آبادی آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند.

(کسی قیام نکرد)

رئیس - تصویب نشد پیشنهاد آقای کازرونی

(بمضمون ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم دولت مکلف است معادل دو بیست هزار تومان مجانی و بلاعوض به مردمان قحط زدگان از اهالی کرمان تقسیم نماید.

بعضی از نمایندگان - پیشنهاد خرج است.

رئیس - پس خواهند گرفت. پیشنهاد آقای شیروانی (بشرح آتی خوانده شد)

تبره - وزارت مالیه مکلف است نقاطیکه دچار آفت و خشکسالی شده و تقاضای رسیدگی نموده اند مالیات آن‌ها را موقوف المطالبه گذارند تا بر طبق ماده ۱۲ قانون مالیات املاک نسبت بنقاط مزبور اقدام شود.

رئیس - آقای شیروانی

شیروانی - عرض کنم که اولاً این لایحه هیچ جنبه ندارد که در مخاطره بیفتد و در نتیجه طول کلام با پیشنهاد کردن از بین برود، يك لایحه خیلی ساده ایست برای کمک کردن مردم و بر فرض هم که خیلی خوب اجرا نشود باز يك مساعدتی مردم شده است بنا بر این آقای رفیع اطمینان کامل داشته باشند که لایحه میگذرد و خودشان هم در ضمن بیاناتشان عریض بنده را تأیید کردند

که باید در مواد يك تذکراتی داد و دلایل هم این است که متأسفانه همانطور که مکرر عرض کرده ام تقصیر با کسی نیست. تشکیلات ما هنوز خوب نیست و يك تذکراتی اگر از مقامات دیگری داده نشود باین ادارات بالاخره وظیفه خودشان را اجرا نمیکنند. ما هم این تذکرات را وقتی در حضور نمایندگان دولت میدهم امید واریم صد دو یا صدو پنچ آنها در دواجر مربوطه اش مؤثر واقع شود. عرض کنم که آقایان میدانند دو سال است لایحه قانون مجزی گذشته و واسر بوطه بوصول مالیات در هر جا در نهایت شدت و جدیت اجرا میشود مجزی میکنند و کاملاً دقت میکنند در فلانجا صدو نیم چه مبلغ میشود و بالاخره فلان ده مالیاتش چقدر است و آنچه که مربوط بمنافع دولت است اجرا میشود ولی يك ماده اش را از تمام آقایانی که نماینده ولایت هستند بگیریم که (بقیماً هر کدام هم يك مراجعاتی بانها شده) آيا شنیده اند در یکی از نقاط این مملکت يك ماده آرا اجرا کرده باشند و آن ماده دوازده است که بنده الان برای آقایان قرائت میکنم. یکی از آقایان رای نمونه به بنده نشان بدهند که در يك نقطه از مملکت این ماده اجرا شده. آفت هم که يك چیز آسمانی است و ما نمیتوانیم جلو آفت را بگیریم. مملکت ما هم که هر روز مطبوعات را میخوانید می‌بینید گوشه بگوشه اش آفت است. الان در اصفهان تنها سه آفت هست. سن هست با اینکه دولت بیست هزار تومان خرج کرد و مالکین هم بیست هزار تومان خرج کردند جلوش را نتوانستند بگیرند. خشکسالی هست. بالاخره در یکی از نقاط هم اخیراً آفتی برای پنبه پیدا شده که یکی از محصولات ما بوده است. این سه آفت الان در آن واحد در اصفهان آمده. آقایان حاج امین و سایر آقایان هم که اینجا تشریف دارند مراجعات بهشان شده است. چند تا کاغذ هم وزارت مالیه نوشته اند آيا هیچ شنیده اند که وزارت مالیه با اداره مجزی ماده دوازده را اجرا کرده باشد؟ خبر نکرده است. ماده دوازدهمین می‌نویسد: در موقع بروز آفت و خسارت مملکت

با محصول یا حیوان که در نتیجه آن میزان عایدی که مالیات بر آن تعلق میگیرد معادل نصف یا بیش از نصف از میزان مستحقه در ملک و محصول و معادل ثلث یا بیش از ثلث از میزان مشخصه از حیوان دچار خسارت بشود وزارت مالیه باید به نسبت خسارت وارده از مالیات تخفیف بدهد - کجارا آقایان سراغ دارید که يك تخفیفی داده باشند؟ در هیچ جا آفت بوده است، خشکسالی بوده است، سن بوده است، در تمام نقاط مملکت هم بوده است همه هم آمده اند اظهار کرده اند، هیچکس هم گوش به حرفشان نداده، حتی بعضی جاها مایوسند و میدانند هیچکس به حرف آنها گوش نمیدهد اصلاً اظهار نمیکند در نتیجه عدم اجرای این ماده است که این لایحه را امروز دولت آورده است و همانطوری که فرستاده دولت که نماینده مجلس و مجلس که نماینده ملت است باید وضعیت مملکت را طوری در نظر بگیرند و مراقب باشند باشند که به مردم صدمه وارد نیاید و این سوء اداره يك لطمه بزرگی به مردم و محصول و زنده گی مردم میزند و در نتیجه از طرف دیگر اعبادات مملکت صدمه میزند که دولت مجبور میشود يك لایحه دو بیست هزار تومانی به مجلس بیاورد، اینجا فعلاً بعضی از آقایان پیشنهاد کرده اند که باید دو بیست هزار تومان را دولت تأمین کند که بر گردد، همانطوری که آقای آقا سید یعقوب تذکر دادند این مملکت در ۱۳۰۴ و ۱۳۰۵ پنج میلیون و نیم خرج ارزاق اهالی طهران را داده است حالا خوبست بگذاریم این دو بیست هزار تومان را باقی اهل این مملکت بخورند، چه طور میشود؟ پنج میلیون و نیم را اهالی طهران خوردند و پس ندادند پس هم نمیدهند این دو بیست هزار تومان را هم اهالی جنوب بخورند در جواب آقای دادگر گفته شد که این تفاوت قیمت گندم برای این است که محل این پنج میلیون و نیم را باید از يك جائی تأمین کنند آقای آقا سید یعقوب و بنده مخصوصاً که کائف این پنج میلیون و نیم بودم بكمك سایر رفقا همه میدانند که این پنج میلیون و نیم را اهالی

طهران نخوردند، يك عده از اهالی طهران خوردند یعنی صد صد و پنجاه نفرشان جمع شدند در اداره ارزاق و این پنج میلیون و نیم را خوردند و الا اهالی طهران نان را گران میخورند، کامیون خریدند، به ابطال مسافرت کردند متخصص انوموبیل رانی آوردند، يك کارهایی کردند که حقیقه برایش باید تاریخ نوشت، این دو بیست هزار تومان را هم که آقای وزیر داخله در نتیجه شکایتی که بهشان شده است به مجلس آوردند خوب است بدهند به اهالی نقاطی که در سختی هستند بخورند، عرض کنم که خلاصه بنده خیلی هم مصر در این پیشنهاد نیستم زیرا برای مقصود بنده قبلاً قانونی وضع شده است، مقصود بنده از این پیشنهاد این است که از نقاطی که تقاضا کرده اند که دچار خسارت و آفت شده اند مالیات آنها موقوف المطلبه شود یعنی مأمورین مالیه بیایند و به بینند که آیا آنجا آفت هست یا نه، گوش به این حرف بدهند تبصره بنده فقط این است که گوش به حرف آنها بدهند یعنی مأمورین رسیدگی کنند اگر بی جا گفتند بزنند قوی سرشان و از شان بگیرند اگر خیر درست گفتند ماده دوازده قانون مالیات ارضی را در حق آنها اجرا کنند در عین حال اگر آقایان رأی میدهند كلك میکنند که بنده میل ندارم پیشنهاد را پس بگیرم و اگر آقای وزیر داخله از نقطه نظر سلطنتی از طرف دولت قبول میکنند که ماده دوازده حتمی الاجراست و اجرا هم خواهد شد بنده هم پس بگیرم وزیر داخله - بنده کاملاً با نظریات نماینده محترم موافقم که البته باید کاملاً رعایت آسایش عمومی را کرد مخصوصاً نسبت به اشخاصی که دچار يك آفتی شده اند ولی يك قسمت از این فرمایشانی که فرمودند مربوط است بوزارت مالیه و باید آقای وزیر مالیه تصمیماتی که راجع به این ماده گرفته شده بفرمایند که این ماده چرا اجرا شده است یا چرا نشده است بنده چون هیچ اطلاع ندارم ممکن است رجوع بفرمایند به آقای وزیر مالیه اما راجع باین قسمت تبصره بنده

تصور میکنم که مناسب مستقیمی با این لایحه که بنده تقدیم کرده ام نداشته باشد و تقاضا میکنم از نماینده محترم که این را مسترد بدارند و در موقع دیگری که مقضی باشد پیشنهاد بفرمایند و البته دولت هم قبول خواهد کرد

شیروانی - بنده برای اینکه این ماده دچار رفقہ نشود و بگذرد و دولت هم اطمینان میدهد که قانون اجرا میشود پس بگیرم حالا دیگری میخواهد قبول کنند چه عرض کنم مقصودم این بود که این نظریه نامین شود.

رئیس - پیشنهاد آقای کازرونی

(شرح ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که دولت برای استرداد مبلغ دو بیست هزار تومان مدت پنجاه سال به اهالی مهلت بدهد

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - عرض میکنم يك اصل مسلمی است که آبنده را بگذشته و ندیده را به دیده باید قیاس کرد نه بالعکس، ما اقدامی که برای کرمان میخواهیم بکنیم و بالاخره این دو بیست هزار تومان را بایستی استرداد کنیم، به چه چیز باید قیاس کنیم؟ به گذشته، بهترین اداراتی که برای ارزاق ما تهیه کرده ایم در طهران بوده است عرض میکنم که چندین سال هم هیچ تجدید نظر در تحسین این اداره شد بالاخره نتیجه اش همینطور بود که آقا اظهار کردند حالا دو بیست هزار تومان تخصیص داده اند بجهت كلك به مردمانی که دچار خشکسالی هستند بالاخره دولت هم بایستی این مبلغ را استرداد کند بنده سؤال کردم به چه ترتیب استرداد خواهند کرد فرمودند برایش نظامنامه مینویسیم، بنده هم میدانم هر ماده قانونی که از مجلس بگذرد يك نظامنامه برایش مینویسند ولی بنده تا این اندازه البته نباید قانع بشوم و خواستم به بیستم در نظامنامه چه چیزها خواهند نوشت و بچه ترتیب مسترد خواهند کرد، آیا در آن نقاطی که این مبلغ مصرف میشود اداره ارزاق دائر

خواهد شد؟ اگر اینطور است بنده بنمایندگان محترم کرمان تذکر میدهم و استدعا میکنم که منصرف بشوند و الا مثل طهران همیشه اوقات مدیون این پول خواهند بود، اداره ارزاق تأسیس میشود و کم کم هر چه سالش بیشتر میشود بزرگتر و وسیع تر میشود و مردم هیچوقت نجات پیدا نمیکند اگر ترتیبش اینطور نیست و حقیقه يك طورهایی است که خیلی طبیعی و عادی است آقای وزیر محترم توضیح بدهند که بنده قانع شوم برای همین مقصود است که بنده پیشنهاد کردم که در مقابل این دو بیست هزار تومان پنجاه سال به مردم مهلت بدهند و پس از پنجاه سال استرداد کنند.

وزیر داخله - بنده تصور میکردم با آن توضیحاتی که در مقابل فرمایشات آقای کازرونی قبلاً دادم دیگر محتاج باین شرح و بسط نباشیم بنده عرض کردم که این اعتباری را که مجلس داد میروم می نشینیم يك نظام نامه هائی مینویسیم و يك ترتیبی میدهیم که اولاً مورد خردش و به مصرف حقیقی خودش رسد ثانیاً طریقه استردادش را هم البته تأمین میکنیم و دیگر محتاج به این شرح و بسط ثانی نبود، بنده استدعا میکنم اگر پیشنهادات دیگری هم باشد آقایان صرف نظر بفرمایند و به این لایحه رأی بدهند.

کازرونی - بنده برای موافقت با هیئت دولت پس می گیرم.

رئیس - پیشنهاد آقای مدرس

(بمضمون ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم دولت از این دو بیست هزار تومان گندم از جاهائی که ممکن است خریداری کرده و در نقاطی که در سختی هستند وارد کرده خرواری بیست هزار تومان بفروشد تا سال تمام شود.

رئیس - آقای مدرس

مدرس - من با وجود اینکه نمیدانم این پیشنهاد بر وفق نظامنامه هست یا نیست چون که نتیجه پیشنهاد دولت اینست دو بیست هزار تومان برایشان بماند و نتیجه پیشنهاد بنده این است که نماند لذا عذر میخواهم از آقای

رئیس و اگر اجازه میدهند در این پیشنهاد توضیح عرض کنم شنیده شده است شاید در بعضی تاریخ ها هم باشد در زمان حکومت کریم خان زند اصفهان یکسال زراعتش شد شیخ علیخان که والی بود شکایت اهالی را به کریم خان رسانید حکم صادر شد که از گنده های دولتی بمرده بدهند و سند عندالقدره بگیرند گندم را قسمت کردند چه در اصفهان و چه در شیراز هر چه گندم داشتند بین مردم تقسیم کردند هر بلوک سر بلوکی داشت هر ده که خدائی داشت گندم را دادند و سند گرفتند اما سال گذشت مردم زراعت کردند و زندگانی کردند سال دیگر هم نشد مردم خیلی بسختی افتادند حکم صادر شد از طرف کریم خان که از جاهای دور مثل زنجان گندم حمل نه اصفهان کنند حتی در سال سوم از خراسان سیستان گندم حمل به اصفهان کردند سه سال این عدم زراعت در اصفهان حکم فرما شد و دولت موافقت کرد از جاهای دور هر سه سال گندم آورد و قسمت کرد بذر داد و سند گرفت سال چهارم از باب اتفاق زراعت اصفهان خیلی خوب شد (مثل اینکه اگر خاطرنان نمی آید شنیده اید که بعد از هشتاد و هشت زراعت فوق العاده در ایران خوب شد) خیلی والی خوشحال و خرم شد اما سال در وقت خرمن اسناد و نوشتهجات را برداشت و رفت شیراز که حکم صادر شود و این گنده هایی که بمردم در این سنوات داده اند پس بگیرد. همین جوری که رسم کریمخان بود در باغ کنار جوی می نشست و رسیدگی میکرد. آن صندوقچه ای جعبه یا هر چه در آن زمان بود اسناد را که در آن بود جلو کریمخان گذاشتند که حکم صادر کند شیخ علیخان بکوقت نگاه کرد دید نوبی خوب کاغذ پاره می آید کریم خان اسناد راهی درمی آورد نوشته بود هزار خروار دین اهل لاجان پاره میکرد مبرمخت نوبی آب. یکی دیگر را میدید دو هزار خروار مال فلان بلوک شیخ علیخان دوید جلو گفت قربان این عابدی دو سال ایران است خزانه خالی میشود. گفت خزانه کی؟ خزانه مال مردم است دادیم به مردم سه سال نداشتند ما بهشان دادیم اما سال

هم که دارند ما ازشان بگیریم؟ هر وقت خدا بانها داد و ما محتاج شدیم از آنها بگیریم و هر وقت آنها نداشتند و ما دسترس پیدا کردیم به آنها بدهیم. حالا این پیشنهاد من مبنی بر زمان عدالت است ما دوست هزار به آنها بدهیم دو مرتبه بیائیم پس بگیریم؟ این سرام است و آرزو. باید بقیده بنده يك كاری کنیم که این مردم در رفاه باشند و اگر از آنجا بخریم و به همان جا بدهیم در رفاه نخواهند بود باید از خارج گندم بخریم و وارد آنجا بکنیم بنده به عقیده خودم قیمت را بدست تومان گفتم که عملی بشود شما میفرمائید بدست تومان زیاد است بازده تومان کنید ده تومان قرار دهید اما اگر به ده تومان و پنج تومان خواستیم بفروشیم این پول چهار ماه که شد تمام میشود. این که بنده عرض کردم برای این بود که دولت به نشیند فکر کند يك قیمت مناسبی باشد اگر سی تومان وارد آن خاک میشود بدست تومان قیمت بگذارد که در تمام آن خاک یا بازده تومان یا بدست تومان هر چه متناسب با وضعیت باشد نرخ آن را معین کنند و از خارج بخرند بیآورند آنجا بفروشند تا آخر سال. حالا این دوست هزار تومان نماید. نماید صد و پنجاه هزار تومانش نماید نماید مال مردم خرج خود مردم شده. حالا در این بدست تومان که بنده عرض کردم من باب مثال بود وقتی دولت نشست و مطالعه اش را کرد دید نباید بدست تومان قرار دهد بازده تومان قرار بدهد. مقصودم این است این دوست هزار تومان صرف اهالی بشود که امسال در سختی هستند کیفیتش را بنده اینطور عملی تر میدانم حالا دولت طور دیگر عملی تر میدانند بکنند. ولی نوشتن نظامنامه و مأمور مخصوص روانه کند با این ترتیبات مردم در زحمت خواهند بود بائیز هم میشود تخم کاریم نمیتوانند بکنند به سال دیگر هم لطمه میخورد. غرض من از این پیشنهاد این بود. و اما راجع به مالیات و اینها آن سر جای خودش است آفت زده نباید مالیات بدهد و این مربوط به آن نیست دولت این را هم به آنها بدهد مالیات میدهند.

بدهد هم مالیات نمیدهند این يك كسکی است که دولت باید به اهالی بکند. در هر حال این نظر من بود که اگر این دوست هزار تومان نماند هم بر نکشت بر نگردد. حالا آقایان این کیفیت را می پسندند عمل کنند نمی پسندند کیفیت دیگری را عملی تر میدانند عمل کنند بنده مقصودم تذکر بود.

وزیر داخله - اولاً آقای نماینده محترم تصور فرمودند که این وجه مخصوص کرمان آنها است ...

مدرس - نه خیر من اسم نبردم.

وزیر داخله - همچو استنباط فرمودید در صورتیکه مخصوص به کرمان تنها نیست اصفهان کرمان يك قسمت از آن در باججان و اینچاها است. چون فرمودید کرمان خواستیم اگر اشتباهی شده رفع شود و ثانیاً اینکه در خود کرمان جنس بخرند و به اهالی بفروشند اینطور نیست. زیرا اگر در خود کرمان جنسی بود که میشد خرید دیگر احتیاج نبود که این كلك به اهالی بشود و البته از جاهای دور دست که جنس فراوان است دولت میخرد می آورد در آنجا که جنس کم است برای تأمین آسایش مردم. و اما راجع به تعیین قیمت بنده تصور نمیکنم حالا بشود قیمت قطعی را معین کرد چون دولت باید بنشیند به بیند مخارج حمل و نقل چه قدر میشود و سایر مخارج چه قدر میشود پس از اینکه اینها را حساب کردیم باید موازنه جمع و خرج را بکنیم و به يك قیمتی بفروشیم که برای دولت هم ضرری نداشته باشد. و اما آن قسمت اخیریکه فرمودند تصور میکنم عملی نباشد.

مدرس - چه چیز عملی نباشد. بفرمائید بکمرته دیگر پیشنهاد بنده خوانده شود که آقای ادیب السلطنه بشنوند.

(پیشنهاد آقای مدرس مجدداً به شرح سابق خوانده شد)

مدرس - این زمینه فکر بود که عرض کردم. پیشنهاد خودم را پس بگیریم که دولت برود همینطور يك زمینه فکری قرار بدهد و يك فکر عملی برای این کار بکنند.

وزیر داخله - دولت هم همین کار را خواهد کرد. رئیس - پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب (مضمون آتی خوانده شد)

پیشنهاد میکنم بصره اضافه شود. دولت از این محل نباید تأسیس اداره نماید.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده خیلی مایل دارم آقای ادیب السلطنه توجه کنند به حرف آقای مدرس آقای شیروانی و بنده که ماها هر چه حرف میزنیم برای پیدا کردن طریق عمل و راه انداختن کار دولت است ... دادگر - همینطور مال بنده

آقا سید یعقوب - بلی همینطور به حرف آقای دادگر. اولاً بنده تشکر میکنم از دولت که به این خیال افتاده است باید تشکر گذاری کرد که همینکه دید در يك جائی قحط ر غلا شده است و کاملاً هم ملتفت شدند که مجلس شورای ملی با نهایت حسن عقیده موافقت کرد با این لایحه و اگر چیزی آقای دادگر با آقای شیروانی یا آقای مدرس یا بنده چیزی عرض میکنیم برای خاطر این است. يك عبارتی هست و تا تریاق بیآورند مار گرفته خواهد مرد. ما نظرمان این است که زودتر يك طوری بشود که نان به این بدبخت ها برسد. بنده عرض میکنم الان که موقع خرمن است بنده مستحضرم که در طرف لار و دشتی و دشتستان اصلاً آذوقه پیدا نمی شود. در طرف کرمان هم پیدا نمیشود. اگر بنا باشد دولت بیاورد نظامنامه بنویسد. نظامنامه اداره نمی خواهد؟ پرسند نمیشود؟ آند بکاتور نمیشود؟ ثبات و ضابط نمیشود؟ يك مرتبه دوست هزار تومان باید خرج تأسیس اداره شود اداره هم که آمد مدیر می خواهد کابینه می خواهد پرسند می خواهد آنوقت ما باید از يك جای دیگر برداریم و ضمیمه اینجا بکنیم و این چیزی که ما گفتیم دولت متوجه شد به بدبختی يك عده از بین برود. اینکه آقای مدرس پیشنهاد کردند که دولت فوراً این را نان بخرد بدهد به مردم ...

رئیس و اگر اجازه میدهند در این پیشنهاد توضیح عرض کنم شنیده شده است شاید در بعضی تاریخ ها هم باشد در زمان حکومت کریم خان زند اصفهان یکسال زراعتش اندک شیخ علیخان که والی بود شکایت اهالی را به کریم خان رسانید حکم صادر شد که از گندههای دولتی بمردم بدهند و سند عندالقدره بگیرند گندم را قسمت کردند چه در اصفهان و چه در شیراز هر چه گندم داشتند بین مردم تقسیم کردند هر بلوک سر بلوکی داشت، هر ده که خدائی داشت گندم را دادند و سند گرفتند، امسال گذشت مردم زراعت کردند و زندگانی کردند سال دیگر هم نشد مردم خیلی بسختی افتادند حکم صادر شد از طرف کریم خان که از جاهای دور مثل زنجان گندم حمل به اصفهان کنند حتی در سال سوم از خراسان، سیستان گندم حمل به اصفهان کردند، سه سال این عدم زراعت در اصفهان حکم فرما شد و دولت موافقت کرد از جاهای دور هر سه سال گندم آورد و قسمت کرد، بذر داد و سند گرفت، سال چهارم از باب اتفاق زراعت اصفهان خیلی خوب شد (مثل اینکه اگر خاطر نشان نمی آید شنیده آید که بعد از هشتاد و هشت زراعت فوق العاده در ایران خوب شد) خیلی والی خوشحال و خرم شد امسال در وقت خرمن اسناد و نوشتهجات را برداشت و رفت شیراز که حکم صادر شود و این گندههایی که بمردم در این سنوات داده اند پس بگیرد. همین جوری که رسم کریمخان بود در باغ کنار جوی می نشست و رسیدگی میکرد. آن صندوقچه، جمعیه یا هر چه در آن زمان در اسناد را که در آن بود جلو کریمخان گذاشتند که حکم صادر کند شیخ علیخان بگرفت نگاه کرد دید نوری خوب کاغذ پاره می آید کریم خان اسناد را می آورد نوشته بود هزار خروار دین اهل لنجان پاره میکرد میریخت نوری آب. یکی دیگر را میدید دو هزار خروار مال فلان بلوک، شیخ علیخان دوید جلو گفت قربان این عایدی دو سال ایران است خزانه خالی میشود. گفت خزانه کی؟ خزانه مال مردم است دادیم به مردم سه سال نداشتند ما بهشان دادیم امسال

هم که دارند ما از شان میگیریم؟ هر وقت خدا بانها داد و ما محتاج شدیم از آنها میگیریم و هر وقت آنها نداشتند و ما دسترس پیدا کردیم به آنها میدهیم. حالا این پیشنهاد من مبنی بر زمان عدالت است، ما دویست هزار به آنها بدهیم دو مرتبه بیائیم پس بگیریم؟ این مرام است و آرزو. باید عقیده بنده بکاری کنیم که این مردم در رفاه باشند و اگر از آنجا بخریم و به همان جا بدهیم در رفاه نخواهند بود باید از خارج گندم بخریم و وارد آنجا بکنیم، بنده به عقیده خودم قیمت را بدست تومانی گفتم که عملی بشود شما میفرمائید بدست تومانی زیاد است بازده تومانی کنید، ده تومانی قرار دهید اما اگر به ده تومانی و پنجاه تومانی خواستیم بفروشیم این پول چهار ماه که شد تمام میشود. این گنده عرض کردم برای این بود که دولت به نشیند فکر کند بک قیمت مناسبی باشد اگر سی تومانی وارد آن خاک میشود بدست تومانی قیمت بگذارد که در تمام آن خاک با بازده تومانی با بدست تومانی هر چه متناسب با وضعیات باشد نرخ آن را معین کنند و از خارج بخرند بیاورند آنجا بفروشند تا آخر سال. حالا این دویست هزار تومانی ماند. ماند صد و پنجاه هزار تومانی ماند ماند مال مردم خرج خود مردم شده. حالا در این بدست تومانی که بنده عرض کردم من باب مثال بود وقتی دولت نشست و مطالعه اش را کرد دید نباید بدست تومانی قرار دهد بازده تومانی قرار بدهد. مقصود این است این دویست هزار تومانی صرف اهالی بشود که امسال در سختی هستند کیفیتش را بنده اینطور عملی تر میدانم حالا دولت طور دیگر عملی تر میداند بکند. ولی نوشتن نظامنامه و مأمور مخصوص روانه کنند با این ترتیبات مردم در زحمت خواهند بود با آن هم میشود نخم کار بهم نمیتوانند بکنند به سال دیگر هم اطعمه میخورد. غرض من از این پیشنهاد این بود. و اما راجع به مالیات و اینها آن سر جای خودش است آفت زده نباید مالیات بدهد و این مربوط به آن نیست دولت این را هم به آنها بدهد مالیات میدهند.

ندهد هم مالیات نمیدهند این يك كمكي است که دولت باید به اهالی بکند. در هر حال این نظر من بود که اگر این دویست هزار تومان تمامش هم بر نگشت بر نگردد. حالا آقایان این کیفیت را می پسندند عمل کنند نمی پسندند کیفیت دیگری را عملی تر میدانند عمل کنند. بنده مقصودم تذکر بود.

وزیر داخله - اولاً آقای نماینده محترم تصور فرمودند که این وجه مخصوص کرمان تنها است...

مدرس - نه خبر من اسم نبردم.

وزیر داخله - همچو استنباط فرمودید در صورتیکه مخصوص به کرمان تنها نیست اصفهان کرمان يك قسمت از آن در باجیان و اینچاها است. چون فرمودید کرمان خواستم اگر اشتباهی شده رفع شود و ثانیاً اینکه در خود کرمان جنس بخرند و به اهالی بفروشند اینطور نیست. زیرا اگر در خود کرمان جنسی بود که میشد خرید دیگر احتیاج نبود که این کمک به اهالی بشود و البته از جاهای دور دست که جنس فراوان است دولت میخرد می آورد در آنجا که جنس کم است برای تأمین آسایش مردم. و اما راجع به تعیین قیمت بنده تصور نمیکنم حالا بشود قیمت قطعی را معین کرد چون دولت باید بنشیند به بیند مخارج حمل و نقل چقدر میشود و سایر مخارج چقدر میشود پس از اینکه اینها را حساب کردیم باید موازنه جمع و خرج را بکنیم و به يك قیمتی بفروشیم که برای دولت هم ضرری نداشته باشد. و اما آن قسمت اخیریکه فرمودند تصور میکنم عملی نباشد.

مدرس - چه چیز عملی نباشد. بفرمائید بکمرتبه دیگر پیشنهاد بنده خوانده شود که آقای ادب السلطنه بشنوند.

(پیشنهاد آقای مدرس مجدداً به شرح سابق خوانده شد) مدرس - این زمینۀ فکر بود که عرض کردم. پیشنهاد خودم را پس بگیریم که دولت برود همینطور يك زمینۀ فکری قرار بدهد و يك فکر عملی برای این کار بکنند.

وزیر داخله - دولت هم همین کار را خواهد کرد. رئیس - پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب. (مضمون آبی خوانده شد)

پیشنهاد میکنم بصره اضافه شود. دولت از این محل نباید تأسیس اداره نماید.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده خیلی میل دارم آقای ادب السلطنه توجه کنند به حرف آقای مدرس آقای شیروانی و بنده که ماها هر چه حرف میزنیم برای پیدا کردن طریق عمل و راه انداختن کار دولت است...

دادگر - همینطور مال بنده

آقا سید یعقوب - بلی همینطور به حرف آقای دادگر. اولاً بنده تشکر میکنم از دولت که به این خیال افتاده است باید تشکر گذاری کرد که همینکه دید در يك جائی قحط و غلا شده است و کاملاً هم ملتفت شدند که مجلس شورای ملی با نهایت حسن عقیده موافقت کرد با این لایحه و اگر چیزی آقای دادگر با آقای شیروانی یا آقای مدرس با بنده چیزی عرض میکنیم برای خاطر این است. يك عبارتی هست و تا بقی بیاورند ما گرفته خواهد مرد. ما نظرم این است که زودتر يك طوری بشود که نان به این بدبختها برسد. بنده عرض میکنم الان که موقع خرمن است بنده مستحضرم که در طرف لار و دشتی و دشتستان اصلاً آذوقه پیدا نمی شود. در طرف کرمان هم پیدا نمیشود. اگر بنا باشد دولت بیاورد نظامنامه بنویسد. نظامنامه اداره نمی خواهد؟ پرسند نمیکشود؟ آندیکانور نمیکشود؟ ثبات و ضابط نمیکشود؟ يك مرتبه دویست هزار تومان باید خرج تأسیس اداره شود اداره هم که آمد مدیر می خواهد کابینه میخواد پرسند میخواد آتوقت ما باید از يك جای دیگر برداریم و ضمیمه اینجا بکنیم و این چیزی که ما گفتم دولت متوجه شد به بدبختي يك عده ازین برود. اینکه آقای مدرس پیشنهاد کردند که دولت فوراً این را نان بخرد بدهد به مردم...

اعتبار - کی بخرد و بدهد به مردم
 آقاسید بعقوب - حالا عرض میکنم . آقای اعتبار
 شما طرفدار اداره هستید باشید . اگر بنا باشد نظامنامه
 بنویسند مدنی در وزارت داخله طول میکشد بعد
 تقدیم وزیر داخله می شود وزیر داخله می برد به
 هیئت وزراء که آنجا تصویب شود خودتان تصدیق
 کنید آدم سیر از گرسنه خبر ندارد خودتان که الان
 رحم و مروت به دلنجان افتاد است که زود تر این کار
 بشود اگر بنا باشد نظامنامه بنویسند مدتها طول خواهد
 کشید این بود که بنده پیشنهاد کردم از این پول اداره
 تشکیل دهند شما در همه جا مامورین دارید . مأمور
 وزارت داخله و وزارت مالیه هست در همان اطراف هم
 جنس هست کابوین و این چیزها که برای ارزاق
 طهران تهیه کردید اینها را فوراً راه بیندازید قیمت
 را هم همینطور که آقای مدرس بدان کردند معین نمایند
 که دیگر معطل نظامنامه و اینها نشوند موقع عمل
 کردن است و به اصطلاح آن فرماند قشون است که
 به ترتیب دستور میداد صف اول و صف دوم بکمرتبه
 کار به جایی رسید که گفت بر کن و بینداز گفتند
 مقدماتش چه شد گفت اینها برای آن موقعی است که
 دشمن نیامده وقتی که دشمن آمد فوراً باید عمل کرد
 بنده عقیده ام این است که مقدمات و نظامنامه و اینها
 برای موقعی است که نان باشد ولی وقتی که يك عده
 گرفتار قحط و غلا هستند باید فوراً در مقام عمل بیفتیم
 و عمل کنیم از این نظر بنده این پیشنهاد را کردم

رئیس - آقای روحی
 روحی - عرض کنم بنده تصور نمیکردم يك لایحه که
 به نفع يك مشت مردم بدبخت آمده است دچار اینهمه
 پیشنهاد بشود همه هم پیشنهاد های غیر عملی و پیشنهادهایی که
 ابداً مربوط به این لایحه نیست . به علاوه از نماینده محترم
 آقای آقا سید بعقوب تعجب میکنم که بکنفر موافق دولت
 اینطور و نه این لحن ممانعت کنند و اینطور زبان مخالفت
 دراز نمایند . بنده تعجب میکنم شما که خودتان را

اسامی موافقین
 آقایان: دهستانی - اعتبار - محمود رضا - سید حسین
 آقایان - نوینخت - صالحی لرستانی - روحی - بنی سلبان
 استر آبادی - حاج علی اکبر امین - باسائی - جمشیدی
 دکتر لقمان - مرضی قلبیخان بیات - محمد آخوند -
 نظام مافی - امیر اسد الله خان عامری - میرزا حسن
 آبه الله زاده - معظمی - ارباب کیخسرو - سهرابخان
 سا کینیان - عدل - دکتر رفیع امین - حاج آقا حسین
 زنجانی - دیوان بیگی - جهانشاهی - دکتر مصدق - زنکنه
 حقنویس - حشمتی - فهبمی - سید کاظم بزدی - افشار
 محقق - نگهبان - دولتشاهی - بالیزی - وزیري - شیخ
 محمد علی امام جمعه - حیدری - دادگر - کی استوان -
 احتشام زاده - میرزا عبدالله خان ونوق - دکتر سنک
 ملک مدنی - فرمند - سید بعقوب - شبروانی - فرهمند
 بامداد - فوهی - زوار - خطابی - طباطبائی دیبا - معتمد التولیه
 عراقی - پور تیمور - عمادی - میرزا ابراهیم آشتیانی - حاج
 میرزا مرتضی - امام جمعه اهر - مفتی - عباس میرزا - میرزا
 عبدالحسین کرمانی - رفیع - اسفندیاری - جلالی

مخالف - آقای ثابت
 بعضی از نمایندگان - تنفس
 (در اینموقع جلسه برای تنفس تعطیل و بفاصله
 سه ربع ساعت مجدداً تشکیل گردید)
 رئیس - چند فقره پیشنهاد است قرائت میشود .
 (بمضمون ذیل خوانده شد)

پیشنهاد آقای روحی
 پیشنهاد میکنم لایحه تفریغ بودجه ۱۳۰۵ مجلس
 شورای ملی مقدم بر دستور باشد .
 پیشنهاد آقای ارباب کیخسرو
 بنده پیشنهاد میکنم قانون تفریغ بودجه مجلس ثابت
 ۱۳۰۵ در درجه اول جزء دستور امروز شود
 پیشنهاد آقای فیروز آبادی
 بنده پیشنهاد میکنم خبر کمیسیون فواید عامه نسبت
 به لایحه سدنیسابور در اول درجه جزو دستور امروز شود

پیشنهاد آقای رفیع
 پیشنهاد میکنم خبر کمیسیون فواید عامه راجع به
 جنگل مطرح شود .
 رفیع - بنده موافقم با آن پیشنهاد اولی به پیشنهاد
 آقای روحی رأی گرفته شود .
 پیشنهاد آقای اعتبار
 پیشنهاد میکنم شور دوم لایحه چراغ برق جزء دستور
 شود .
 معاون وزارت فواید عامه - البته آقایان مسبق
 هستند که در نتیجه مطالعاتی که دکتر بنه و مسبو
 مارتن کرده اند باید طرز استخراج معدن شمشک طوری
 باشد که اسباب خرابی معدن نشود و يك طوری بشود که
 موقعیکه راه آهن با سایر کارخانجات در ملکیت ناسیس
 میشود از این معدن استفاده بشود . مدتی است این
 لایحه به مجلس آمده و از کمیسیون بودجه هم گذشته
 و خبرش آمده . بنده تقاضا میکنم و استدعا دارم آقایان
 موافقت بفرمایند فقط يك رأی میخواهد این رأی داده
 شود .

رئیس - آقای روحی
 روحی - عرض کنم به انقضای دوره چیزی نمائده
 است و نسبت به تفریغ بودجه سال گذشته مجلس
 هنوز مجلس اظهار عقیده نکرده است . در حال يك
 مؤسسه که در این ملکیت منظمأ تفریغ بودجه کرده
 است مجلس شورای ملی است و امیدواریم در آئینه
 این مسئله برای همه جا سرمشق بشود و تفریغ
 بودجه ها به مجلس بیاید . آقایان موافقت بفرمایند این
 لایحه تفریغ بودجه بگذرد و این بهترین کاری است که در
 مجلس میشود و در درجه اول مطرح شود .
 رئیس - آقای ارباب کیخسرو
 ارباب کیخسرو - بنده عقیده نازم ندارم که
 آقای روحی عرض نکرده باشند تقاضای بنده هم همین
 بود . حالا که نزدیک به انقضای دوره است و بالاخره
 صاحب خانه ها هم که میخواهند موقتاً مسافرت کنند

باید به حساب خانه خودشان رسیدگی کنند استعدا دارم این لایحه را مطرح و تصویب فرمایند البته تمام قوانین در موقع خودش مطرح خواهد شد . رفیع - استعدا میکنم به پیشنهاد آقای روحی رأی گرفته شود .

رئیس - پیشنهاد فرمائید . آقای رفیع رفیع - عرض کنم مقصود بنده این است که مجلس کار بکند فرق نمیکند بنده هم با پیشنهاد آقایان موافقم و از همه آقایان هم استعدا میکنم موافقت فرمایند رأی گرفته شود اگر آن تصویب نشد بعد به سایر پیشنهادها رأی گرفته شود .

رئیس - آقای اعتبار اعتبار - بنده غرضم از این پیشنهاد این بود که از اعضاء کمیسیون فوائد عامه سؤال کنم که چه کرده اند يك لایحه ایست دولت آورده است به مجلس داده است و بالاخره دولت هم منتظر است که تکلیف این لایحه معلوم شود و بر اثر آن تکلیف مردم را هم معین کند . این لایحه شور اولش شده است و رفته است به کمیسیون شاید الان يك سال است که کمیسیون آنرا ابداً طرف توجه قرار نداده است و این خیلی بدترتبی است خواستم آقایان توضیح بدهند و بالاخره باور کنند یا قبول نمایند که دولت تکلیف خودش را بداند و بداند با مردم چه طور رفتار کند .

رئیس - آقای فیروز آبادی فیروز آبادی - بنده غرضم از این پیشنهادی که کردم این است که همیشه عقیده ام این است که آبادی مملکت و فلاح مملکت و کار خانات این مملکت بدست خود ما اداره شود انشاء الله بستن سدها بدست خودمان باشد و هر کس هم از داخله امتیازی در این باب ها نخواهد باو کمک کنیم و به او بدهیم که هم کمکی به او بشود و هم کمکی به آبادی مملکت بشود . به این ملاحظه این لایحه را مفید دیدم و این کسی هم که آمده است این امتیاز را میخواهد بنده او را نمیشناسم ولی شنیده ام

اعتباری که اداره مباشرت داشته است و مبلغ یکصد و شصت و یک هزار و هشتصد و چهل و پنج تومان و دو هزار و پانزده شاهی کمتر دریافت و بمصرف رسانیده است - عوائد مطبعه مجلس و باغ بهارستان هم در سال مذکور بالغ بر پنجاه و سه هزار و چهارصد و پنجاه تومان و سه هزار و هفت شاهی بوده است لذا کمیسیون محاسبات با تقدیر از زحمات و خدمات اداره مباشرت و تمجید از حسن تربیت و نظیم و تشکیلات دفاتر و اسناد خرج آن اداره و در نتیجه رسیدگی وافی قانون تفریغ بودجه سال یک هزار و سیصد و پنج را که مشتمل بر دو ماده و يك ضمیمه است در جلسه ۲۵ اردی بهشت ۱۳۰۷ تصدیق و خبر آنرا برای تصویب تقدیم مجلس شورای ملی مینماید

ماده اول - مخارج مجلس شورای ملی از بابت دوازده ماهه سال ۱۳۰۵ موافق قسمت (۱) الی (۳) ضمیمه بر طبق بودجه مصوبه مبلغ سیصد و هفده هزار و دویست و هشتاد و نه تومان و هفت قران و پنج شاهی تصویب میشود

ماده دوم - عوائد بهارستان و مطبعه مجلس شورای ملی از بابت سال ۱۳۰۵ موافق قسمت (۴) ضمیمه به مبلغ پنجاه و سه هزار و چهار و پنجاه تومان و سه قران و هفت شاهی تصویب میشود

رئیس - مذاکرات راجع به کلیات است مخالفی دارد ؟

(گفته شد - خیر)

رئیس - رای میکنم - بریم به ورود در شور مواد . آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . ماده اول

(مجدداً بشرح سابق خوانده شد)

رئیس - مخالفی ندارد ؟

(گفته شد خیر)

رئیس - رای میکنم این ماده را آقایانیکه تصویب

میکنند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده دوم

(بشرح سابق قرائت شد)

رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - بنده خواستم آقای ارباب کیخسرو يك توضیحی بدهند راجع به وجوهی که جهت کارخانه کاغذ سازی جمع شده است با اهمیت که برای این کار هست . اگر اطلاعاتی راجع به این امر دارند فرمایند .

رئیس - آقای ارباب کیخسرو

ارباب کیخسرو - بنده پیش از این نمیتوانم اطلاعاتی بدهم که چند روز پیش از این لایحه استخدام متخصص جهت کاغذ سازی گذشت و همین چند روزه هم حرکت خواهد کرد .

رئیس - رای میکنم به ماده دوم . آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند .

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد . مذاکرات راجع به کلیات است آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده مخالفی ندارم . ولی چیزیکه هست چون بنده عقیده ام این است که انشاء الله ترتیب ادارات مجلس سر مشق باشد برای تمام وزارت خانه ها و همه ادارات اصلاح شود این است که عرض میکنم اگر چه مطبعه مجلس خرج و دخلشان دارد تکافو میکنند ولی بنده عقیده ام این است يك طوری بشود که بتوانیم يك منافع بیشتری از آنجا ببریم که کارخانه کاغذ سازی زود تر وارد شود و منفعت آن عاید تمام مملکت بشود . و الحق نمیتوان انکار کرد که مطبعه مجلس نسبت به سایر ادارات خیلی خوب اداره شده است یا وجود این عقیده ام این است باز هم بهتر اداره شود که بیشتر به صرفه مملکت تمام شود و اینجا سر مشق بشود برای سایر ادارات .

زوار (مخبر کمیسیون محاسبات) - فرمایش نماینده

محترم تقریباً المعنی فی بطن الشعاع بود زیرا بفرمودند راجع به کدام قسمت اعتراض دارند. و اگر مقرر شود جواب شافی و رافی خدمتشان عرض می‌گردد. اگر مطابق سابقه آقا باشد باید عوائد و مخارج مطبوعه را نصف کنیم مطابق پیشنهاد هائی که میفرمایند ولی میخواهم عرض کنم که حقیقتاً مطبوعه مجلس شورای ملی در تحت توجهات و وطن پرستانه شخص آقای ارباب کبخیرو که عالم مطبوعات ایران را زنده کرده است و باعث افتخار مطبوعات ایران است (مجلس يك ربع ساعت قبل از ظهر ختم شد)

قانون

اجازه تخصیص دویست هزار تومان بعنوان مساعده برای خرید و حمل غله بمقاطعی که محصول

آنها دچار آفت شده است

مصوب دوم اسفند ماه ۱۳۰۷ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است معادل دویست هزار تومان از عایدات عمومی جاری ۱۳۰۷ برای خرید و حمل غله به نقاطی که محصول امسال آنها دچار آفت شده است بعنوان مساعده تخصیص و بخرید و پس از ختم معاملات مربوطه بخرید و فروش اعتبار مزبور را منتهی تا رفع خرمن ۱۳۰۸ عیناً بخرانه مسترد سازد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه دوم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

***

قانون

تفریح بودجه یکساله ۱۳۰۵ شمسی مجلس مقدس شورای ملی

مصوب دوم اسفند ماه ۱۳۰۷ شمسی

ماده اول - مخارج مجلس شورای ملی از باب دوازده ماهه سال ۱۳۰۵ موافق قسمت (۱) الی (۳) ضمیمه بر طبق بودجه مصوبه مبلغ سیصد و هفتاد هزار و دویست و هشتاد و نه تومان و هفت قران و پنجشاهی تصویب میشود

ماده دوم - عوائد بهارستان و مطبوعه مجلس شورای ملی از باب سال ۱۳۰۵ موافق قسمت ۴ ضمیمه مبلغ پنجاه و سه هزار و چهار صد و پنجاه تومان و سه قران و هفت شاهی تصویب میشود

این قانون که مشتمل بر دو ماده و صورت ضمیمه است در جلسه دوم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی

حسین پیرنیا

ضمیمه قانون بودجه سال یکهزار و سیصد و پنج شمسی مجلس شورای ملی

مبلغ کل	مبلغ جزء		شرح	افقرات
	قران	تومان		
			<u>ماده اول - قسمت اول</u>	
		۱۴۷۹۲۰	مقرری آقایان نمایندگان محترم	۱ فقره
		۳۵۶۴۴	حقوق اعضاء و اجزای اداره تقنینیه باعتبار احتیاطی	۲
		۴۷۱۱۲	مباشرت	۳
۲۴۴۴۷۲	۷	۱۲۷۹۵	مصارف ماهیانه و سالانه	۴
			<u>قسمت دوم</u>	
			مصارف فوق العاده	
۲۱۹۲۲	۵		جمع کل مصارف یکساله مجلس	
			<u>قسمت سوم</u>	
		۲۵۶۲۰	حقوق کارکنان مطبوعه مجلس شورای ملی	۱
۵۰۸۹۲	۴	۲۵۲۶۲	مصارف و اثاثیه مطبوعه مجلس شورای ملی	۲
۲۱۷۲۸۹	۷		جمع کل مصارف یکساله مجلس و مطبوعه	
		۹۲۴	عایدات باغ بهارستان	۹۵
۵۲۴۵۰	۲	۵۲۵۱۵	عایدات مطبوعه مجلس	۴۰

صورت فوق ضمیمه قانون تفریح بودجه یکساله ۱۳۰۵ شمسی مجلس شورای ملی بوده و صحیح است

رئیس مجلس شورای ملی حسین پیرنیا